

Saksframlegg

Fyresdal Friluftsbad - framdrift

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskapet		
Kommunestyret		

Endeleg vedtaksrett i saka har kommunestyret

Vedlegg

- 1 21540 Rapport Fyresdal Friluftsbad_Februar 2026
- 2 Samla saksprotokoll - Fyresdal Friluftsbad

Bakgrunn for saka:

Formannskapet gjorde 01.10.2025 (sak 58/25) vedtak om å starte arbeidet med eit friluftsbad i Fyresdal. Forprosjektet skulle gjennomførast i perioden 2025–2026 og kunne ut i:

- Søknad til den nasjonale ordninga *God og trygg tilgang til naturen*
- Utgreiing av tekniske løysingar
- Brukarmedverknad og designprosess med universell utforming
- Konsept for drift og organisering (gratis/kommersielt, ansvar for vedlikehald)
- Finansieringsplan og søknadsarbeid – prosjektet skal vere fullfinansiert før fase 2
- Driftsmodell: eigarskap og drift

Finansiering i forprosjektet

Forprosjektet var tenkt finansiert gjennom:

- Telemark fylkeskommune (ATP-midlar): 80 000 kr
- Arendal Vasdrags Brugseierforening: 50 000 kr
- Renter frå skogfond: 20 000 kr
- Fyresdal kommune: inntil 300 000 kr + eigeninnsats i form av arbeidstimar

Formannskapet løyvde inntil 300 000 kr frå næringsfondet. Fase 2 (gjennomføring) skulle vurderast på nytt når forprosjekt og finansieringsplan ligg føre.

Forstudie og designprosess

I november 2025 inngjekk Fyresdal kommune avtale med DOGA og Høgde om designstøtte til ein inkluderande designprosess i **forstudien**.

Forstudien skulle danne grunnlaget for arkitektkonkurransen og vidare designutvikling i forprosjektet. Designpartner er Feste Landskap og Arkitektur, leia av Høgde, i tett samarbeid med Fyresdal kommune.

Hovudmåla i forstudien var:

- Avdekke brukarbehov og erfaringar knytt til vassaktivitet og tilrettelegging
- Kartlegge kva funksjonsnedsetjingar det er realistisk å legge til rette for
- Utforske og teste idear for trygg, intuitiv og inkluderande bruk
- Kartlegge mogleg lokalisering av anlegget
- Definere innsiktsgrunnlag og prinsipp for arkitektkonkurransen

Resultatet av forstudien blei lagt fram for styringsgruppa 25.02.2026.

Endra føresetnader

Det vart søkt om **6 mill. kroner** gjennom den nasjonale tilskotsordninga «God og trygg tilgang til naturen». Kommunen fekk avslag på søknaden i januar 2026. Dette endra ein vesentleg føresetnad for prosjektet, både når det gjeld finansiering, omfang og vidare framdrift.

Styringsgruppa ynskjer då ei ny sak til formannskapet slik:

- Presentere forstudien kort som dokumentasjon på at bestillinga er levert
- Avklare korleis resterande midlar kan nyttast i prosjektet
- Klargjere kva rammer og premissar politikarane ønskjer å gi vidare arbeid

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå strategi i Kommuneplanen sin samfunnsdel Fyresdal kommune 2023-2035; Strategi for næring, strategi for samfunnsutvikling og kultur samt strategi for areal, klima og miljø:

Strategi for næring

Arbeide for god infrastruktur

Stimulere til utvikling av eksisterande destinasjonar

Strategi for samfunnsutvikling og kultur

Legge til rette for å skape gode bustadar og nærmiljø

Legge til rette for kreative og innovative løysingar

Legge til rette for aktivitet for alle aldersgrupper, og som gjev tilbod til fleire generasjonar samtidig

Jobbe for ei meningsfull fritid for alle

Legge til rette for møteplassar

Strategi for areal, klima og miljø

Miljø og klima har fokus i planarbeidet

Ha fokus på kommande generasjonar

Legge til rette for tur og fritid i natur og utmark

Nytt kunnskapsgrunnlag og endra føresetnader:

Forstudien og designprosessen har gitt kommunen eit betre kunnskapsgrunnlag om behov, lokalisering, universell utforming og moglege tekniske løysingar. Samtidig har avslaget på søknaden om 6 mill. kroner frå ordninga «God og trygg tilgang til naturen» endra dei økonomiske føresetnadene vesentleg. Det er derfor ikkje naturleg å gå vidare med prosjektet i opphavleg omfang utan ei ny politisk avklaring.

Vasstands regulering er ei hovudutfordring: Ei sentral utfordring er reguleringa av vassstanden, med ein variasjon på inntil om lag 4,5 meter. Dette har stor betydning for korleis eit anlegg kan utformast, og særleg for trygg og føreseieleg tilgang mellom badstoge og vatn gjennom året. Vassstandsvariasjonen påverkar mellom anna val av plassering, fundamentering, bryggje-/tilkomstløysing, universell utforming, tryggleik, kostnader og drift. Før det blir brukt vesentlege midlar på detaljprosjektering, bør kommunen derfor avklare kva funksjonskrav som skal liggje til grunn.

Badstoge på land eller på vatn:

Eit viktig prinsipielt val er om badstoga skal plasserast på land nær vatnet eller etablerast som ei flytande løysing. Ei landbasert badstoge kan vere enklare når det gjeld fundamentering, tekniske installasjonar, tilkomst og drift, medan ei flytande løysing kan følgje vassnivået og dermed redusere avstanden mellom badstoge og vatn ved varierende vasstand.

Begge alternativa vil ha tekniske, økonomiske og driftsmessige konsekvensar som bør utgreiast nærare. Det bør derfor vere ein del av mandatet for det vidare arbeidet å samanlikne landbasert og flytande løysing før endeleg konsept blir valt.

Universell utforming har vore ein viktig premiss i forstudien og er i tråd med kommunen si satsing på inkluderande møteplassar og reiseliv. Samtidig kan variasjonen i vassstanden gjere fullverdig universell tilgang heilt fram til vatnet teknisk krevjande og kostbar.

Det bør derfor avklarast politisk kva ambisjonsnivå kommunen skal ha. Eit mogleg utgangspunkt er at sjølve badstoga, garderobeløysingar, opphaldsareal og tilkomst skal vere universelt utforma, medan løysinga for tilgang til sjølve vatnet må vurderast særskilt ut frå teknisk gjennomførbarheit, tryggleik og kostnad.

Trinnvis utvikling: Administrasjonen vurderer at ei trinnvis utvikling kan vere ei føremålstenleg tilnærming. Det er førebels sett av 1 mill. kroner i investeringsbudsjettet for 2027. Innanfor ei slik ramme kan det vere aktuelt å prioritere etablering av éi badstoge med nødvendig infrastruktur og trygg tilgang til vatnet som første byggetrinn. Kostnads kalkyle gjennomførast i forprosjektet.

Ei slik løysing vil redusere den økonomiske risikoen og samtidig gi kommunen erfaring med bruk, etterspurnad, drift og organisering før ein tek stilling til vidare investeringar. Første byggetrinn bør så langt som mogleg planleggjast slik at det ikkje hindrar ei seinare utviding med fleire badstoger, bryggje-/badeanlegg, universelt utforma løysingar eller andre aktivitetar.

Badstoge utan reell og trygg tilgang til vatnet blir ikkje vurdert som ei tilfredsstillande løysing. Nærleik og funksjonell tilgang til vatnet bør derfor vere ein grunnleggjande premiss for vidare arbeid.

Økonomi:

Opprinneleg forprosjekt var tenkt finansiert gjennom:

- Telemark fylkeskommune (ATP-midlar): 80 000 kr
- Arendal Vasdrags Brugseierforening: 50 000 kr
- Renter frå skogfond: 20 000 kr
- Fyresdal kommune: inntil 300 000 kr + eigeninnsats i form av arbeidstimar
- Sum innvilga/søkt tilskot 450 000 kr

Forstudiet blei levert med tilskot frå Doga, kostnadsfritt for Fyresdal kommune.

Fyresdal kommune sitt tilskot kr 300 000,- og tilskotet frå Arendal Vasdrags Brugseierforening kr 50 000,- er ikkje utbetalt og ikkje nytta. Prosjektet kan derfor vidareførast med denne økonomisk ramma utan ytterlegare løyving. Forstudien har gitt mykje kunnskap, så prosjektet bør vere gjennomførbart, sjølv om det er reduserte økonomisk rammer i høve opprinneleg forprosjekt.

Konklusjon:

Forstudien har gitt kommunen eit godt grunnlag for å arbeide vidare med prosjektet, men endra finansieringsføresetnader og dei tekniske utfordringane knytte til regulering av vassstanden gjer at prosjektet bør avgrensast og få eit tydelegare politisk mandat før vidare prosjektering.

Administrasjonen vurderer at det er føremålstenleg å arbeide vidare med eit første byggetrinn med éi badstoge og nødvendig tilrettelegging for trygg tilgang til vatnet. Løysinga bør planleggjast slik at anlegget kan vidareutviklast dersom erfaring, etterspurnad og framtidig finansiering gir grunnlag for dette.

Det vidare arbeidet bør særleg avklare:

1. om badstoga skal etablerast på land eller som flytande løysing,
2. korleis variasjon i vassstanden på inntil om lag 4,5 meter skal handterast,
3. kva nivå for universell utforming som skal leggjast til grunn,
4. kva som skal inngå i første byggetrinn innanfor den økonomiske ramma, og
5. korleis første byggetrinn kan leggje til rette for ei eventuell seinare utviding.

På bakgrunn av desse avklaringane kan administrasjonen utarbeide eit konkret konsept med kostnadsoverslag, finansieringsplan og forslag til driftsmodell før endeleg avgjerd om gjennomføring.

Innstilling frå kommunedirektøren:

1. Formannskapet tek forstudien for Fyresdal friluftsbad til orientering.
2. Forprosjektet blir vidareført som ei trinnvis utvikling, med mål om etablering av éi badstoge med trygg tilgang til vatnet som første byggetrinn.
3. Forprosjektet skal jobbe vidare med og samanlikne løysingar for badstoge på land og på vatn, med særleg omsyn til variasjonen i vassstanden på inntil om lag 4,5 meter, kostnader, tryggleik og drift.
4. Badstoge, garderobe, opphaldsareal og tilkomst skal så langt som mogleg vere universelt utforma. Tilgang til sjølve vatnet skal søkjast løyst universelt, men må vurderast opp mot teknisk gjennomførbarheit, tryggleik og kostnad.

5. Første byggetrinn skal planleggjast slik at det så langt som mogleg legg til rette for seinare utviding av friluftsbadet.
6. Det kan nyttast inntil kr 350 000,- til nødvendig utgreiing og prosjektering fram mot eit konkret konsept, kostnadsoverslag og finansieringsplan.
7. Framlegg til endeleg løysing på konsept, drift og finansiering blir lagt fram for politisk behandling før eventuell gjennomføring.

Ulf Pedersen	
Kommunedirektør	Hilde Martini Momrak
	prosjektkoordinator